

Parthenocissus quinquefolia

winobluszcz pięciolistkowy

(C) fot. Monika Pawlonka APZ

Winobluszcz pięciolistkowy, zwany także dzikim winem, to cenne pnącze ozdobne sprowadzone do Europy z kontynentu amerykańskiego już w 1629 roku. Roślina z łatwością wspina się na wszelkiego rodzaju pionowe przeszkody. Liczne, długie pędy czepiające się podpór, a duże, złożone liście tworzą zwarty, zielony kobierzec, efektowny przez cały sezon wegetacyjny. Jesienią liście przybierają bajkowe kolory, wybarwiają się w intensywnych odcieniach czerwieni oraz purpury. Roślina przyrasta rocznie o 1-2 metry, dorastając maksymalnie do 10 - 20 metrów wysokości. Wspina się za pomocą wąsów czepnych zaopatrzonych na końcach w 5 - 12 przyłg mających zdolność przywierania do różnego rodzaju powierzchni, na których inne pnącza nie miałyby szansy się utrzymać. Oczywiście wąsy nie poradzą sobie z tak gładkimi powierzchniami jak szkło czy marmur, ale już wszelkiego rodzaju tynki, nieoszlifowane kamienie, cegły czy nawet drewno nie stanowią bariery dla tego pnącza. Główną ozdobą dzikiego wina są duże liście zbudowane zwykle z pięciu listków osadzonych na długim ogonku. Błyszczące liście są zielone i błyszczące, jesienią szkarłatne. Dachówkowate ułożenie liści winobluszczu porastającego ściany budynków zapewnia ochronę murom przed deszczem, wiatrem i słońcem. Ukryte pod liśćmi niepozorne kwiaty rozwijają się w czerwcu. Fioletowe, kuliste, omszone białawym, woskowym nalotem owoce mają średnicę około 0,5 centymetra. Owoce są osadzone na dekoracyjnych, czerwonych szypułkach, niezbyt widocznych wśród liści, ale po pierwszych przymrozkach, gdy liście opadną, ukazują się w pełnej krasie i zdobią nagie pędy aż do grudnia, chyba że wcześniej wypatrzą je ptaki. W okresie zimy owoce stanowią przysmak kosów, kwiczołów i jemioluszek. Roślina nie ma specjalnych wymagań uprawowych, dobrze rośnie na znakomitej większości gleb, znosi suszę, zacienienie oraz silny mróz w okresie zimy. Rośliny sadzone na wystawie południowej obficie owocują i bardziej intensywnie wybarwiają się na jesieni. Dzikie wino rośnie zdrowo, nie choruje i nie jest atakowane przez szkodniki. Sadząc pnącza należy pamiętać, aby zachować odległości co najmniej 30 cm od murów lub ścian. Jeśli rolę podpory mają stanowić drzewa lub wysokie krzewy, winobluszcz należy sadzić około 1 metra od ich podstawy. Pnącze polecane do uprawy w terenach zieleni miejskiej oraz ogrodach przydomowych. Świetnie nadaje się do

maskowania brzydkich ścian budynków gospodarczych, wiat śmietnikowych, wielopoziomowych garaży, murów, ogrodzeń, altan, płotów, ekranów dźwiękochłonnych. Ciekawie prezentują się egzemplarze sadzone u podnóża słupów, latarni, pni drzew z wysoko osadzoną koroną lub przy specjalnie stworzonych dla pnączy konstrukcjach typu pergol czy bramek. W miejscach trudnodostępnych dzikie wino można z powodzeniem uprawiać jako roślinę okrywową.

autorzy opisu tekstowego: Grzegorz Falkowski; Związek Szkółkarzy Polskich

zasięg geograficzny	Ameryka Północna
grupa roślin	pnącza
grupa użytkowa	pnącza
forma	pnące
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	pnące
docelowa wysokość	od 15 m do 20 m
barwa liści (igieł)	ciemnozielone
zimozieloność liści (igieł)	liście opadające na zimę
rodzaj kwiatów	pojedyncze kwiatostan
barwa kwiatów	żółte
pora kwitnienia	maj
owoce	granatowe ozdobne kuliste
pora owocowania	wrzesień październik
nasłonecznienie	stanowisko cieniste stanowisko półcieniste stanowisko słoneczne
wilgotność	roślina tolerancyjna
ph podłoża	roślina tolerancyjna
rodzaj gleby	roślina tolerancyjna

walory	ładne jesienne zabarwienie odporność na zanieczyszczenia ozdobne owoce ozdobne z liści/igieł roślina miododajna
zastosowanie	ogrody przydomowe parki zieleń publiczna roślina okrywowa pojemniki, balkony, tarasy pnące na ogrodzenia pnące na pergole, kraty pnące na ściany
strefa	5a

autorzy opisu tabelarycznego: Grzegorz Falkowski; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Parthenocissus quinquefolia* w Polsce

ACROCONA Szkołki Drzew i Krzewów Ozdobnych
BOJANOWSKI Michał Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych i Zalesieniowych
BÓR Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych
CLEMATIS Źródło Dobrych Pnączy Sp. z o.o. Spółka komandytowa
DAMMERA Wanda Jąkańska Szkołka Roślin Ozdobnych
DĘBSCY Agnieszka i Piotr Gospodarstwo Ogrodniczo-Rolne
DĘBSKA Jolanta, DĘBSKI Tomasz Gospodarstwo Szkołkarskie
DUET s.j., Konopka, Pełka
FRYSZKOWSCY Szkołka Drzew i Krzewów
GRĄBCZEWSKI Jacek Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych
GRĄBCZEWSKI Wojciech - Szkołka Runów
GURSZTYN Szkołka Sp. z o.o.
HOMA-KOSAKOWSKA Krystyna, Homa Emil, Kosakowski Krystian Szkołka Roślin Ozdobnych
JURGIELEWICZ Gospodarstwo Szkołkarskie
KAŁUZIŃSKA Wiesława Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych „Dendrofarma”
KAPIAS Wojciech Gospodarstwo Rolno-Szkołkarskie
KONIK-KRZYŻOWSKA Joanna Szkołka Drzew i Krzewów Owocowych i Ozdobnych "Conica"
KRYT M.M. Młody Materiał Szkołkarski Marcin KRYT
KRZYSIAK Andrzej Gospodarstwo Szkołkarskie
ŁAPIŃSKI Marta Olęcka Szkołka Drzewa i Krzewy Ozdobne
ŁAZUCCY Gospodarstwo Szkołkarskie
MARKFLOR Szkołka Drzew i Krzewów
MYKITA i SZYMAŃSKI Szkołka Roślin Ozdobnych
PAWLAK Mariusz Szkołka Krzewów Ozdobnych
PIECH Szkołka
PIEKIEŁKO Justyna & Jan Szkołka Krzewów Ozdobnych
POTRZEBOWSKI Andrzej Gospodarstwo Szkołkarskie
SKIBICCY Gospodarstwo Sadowniczo Szkołkarskie
SZEWCZYK Maria i Janusz Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych
SZMIT Szkołka
ULIŃSCY Szkołkarstwo Ozdobne

WAWRUCH Ryszard, Pełc Krzysztof Szkółka Roślin Owocowych i Ozdobnych w Pojemnikach „Józefina”
WILKIEL Gospodarstwo Szkółkarskie Jurgielewicz-Wilkiel
ZIELONE WZGÓRZE Szkółka Roślin Ozdobnych Anna Wójcik-Kager
ŻUREK Antoni Gospodarstwo Szkółkarskie

